

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СУСПІЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН
КАФЕДРА ДИТЯЧИХ ХВОРОБ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ
СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ
(НЕМЕДИЧНІ ПРОБЛЕМИ В МЕДИЦИНІ)»
20-21 лютого 2020 року

М. ЗАПОРІЖЖЯ

Редколегія:

Боярська Л. М. – завідувач кафедри дитячих хвороб ЗДМУ, кандидат медичних наук, професор;

Утюж І. Г. – завідувач кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ, доктор філософських наук, професор;

Котлова Ю. В. – кандидат медичних наук, доцент кафедри дитячих хвороб ЗДМУ;

Сенетий Д. П. – кандидат філософських наук, доцент кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ;

Касаткіна К. А. – викладач кафедри суспільних дисциплін ЗДМУ.

Збірник матеріалів І Всеукраїнської науково-практичної конференції «Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини (немедичні проблеми в медицині)» (20-21 лютого 2020 року). – Запоріжжя: ЗДМУ, 2020. – 188 с.

Автори матеріалів несуть повну відповідальність за достовірність наданої у доповідях інформації й точність наведених цитат. Точка зору автора не завжди може співпадати з позицією редколегії.

2. ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТА В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ

<i>Турган О.Д.</i> Мовна картина світу: комунікаційний аспект комплексної підготовки студентів-медиків	53
<i>Вещикова О. С.</i> Інтеграція медицини і педагогіки в підготовці майбутнього лікаря	60
<i>Спиця Н. В., Карабута А. Д.</i> Проблема емпатії у філософії та медицині	63
<i>Куліченко А. К.</i> Інноваційність в освітньому процесі закладів вищої медичної освіти	66
<i>Kuzmenko R. I.</i> The Role of Tolerance and Social Skills for a Man in a Modern World	68
<i>Малиношевский Р.С., Панченко А.В., Тимошенко Г.В.</i> Проблемы коллегальности диагностической службы в медицине	71
<i>Марушко Ю.В., Бойко Н.С., Чабанович О.В., Гищак Т.В.</i> Дослідження навчальної мотивації студентів на педіатричній кафедрі НМУ імені О.О.Богомольця	72
<i>Мегрелишвілі М. О.</i> Деякі аспекти підготовки спеціаліста у сучасному суспільстві.....	73
<i>Поцулко О. А.</i> Системний підхід щодо формування переліку компетенцій медичних спеціалістів	75
<i>Сидоренко О. В.</i> Іспит як форма контролю комунікативних компетентностей: із досвіду роботи кафедри культурології та українознавства Запорізького державного медичного університету	78
<i>Федько О. Ю.</i> Роль комунікативної компетентності у становленні лікаря-спеціаліста	82

3. РОЗУМІННЯ РОЛІ, ЗНАЧЕННЯ, РІВНЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ЦІННОСТІ ЛІКАРЯ СУЧАСНИМ СУСПІЛЬСТВОМ

<i>Кривенко В.І., Дудко О.В., Федорова О.П.</i> Комплексний підхід до лікування хворого з позицій кордоцентризму у практиці сучасного лікаря	85
<i>Латишева І. М.</i> Успішність молодого лікаря	89
<i>Мазур В.І., Плохушко В.В.</i> Психологічні та деонтологічні аспекти виховання майбутнього лікаря	90
<i>Непрядка І.В., Федорова О.П., Пахомова С.П., Качан І.С., Бородавко Л.І.</i> Компетентність лікаря щодо професійного здоров'я як компонент лікарської етики	92

3. Гаврилова Т. П. Понятие эмпатии в зарубежной психологии / Т. П. Гаврилова // Вопросы психологии. — 1975. — N 2. — С. 147–157.
4. Роджерс К. Клиентоцентрированная терапия. Пер. с англ. — М.: «Рефл-бук», К.: «Ваклер» 1997. — 320 с.
5. Гроголева О. Ю. «Особенности образа больного у различных категорий медицинских работников в зависимости от уровня эмпатии». — Вестник Омского университета. Серия «Психология» № 2, 2007.— С.11-16
6. Barrett-Lennard, G. T. The empathy cycle: Refinement of a nuclear concept. // *Journal of Counseling Psychology*, 28 (2), 1981. — С. 91–100.
7. Riess H. The Empathy Effect: Seven Neuroscience-Based Keys for Transforming the Way We Live, Love, Work, and Connect Across Differences, 2018. — 248 p.

ІННОВАЦІЙНІСТЬ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Куліченко А. К., к. педагог. н., доцент,

доцент кафедри іноземних мов,

Запорізький державний медичний університет

Гене́за осві́ти нерозривно пов'язана з викликами й потребами суспільства, яке породжує попит на певну категорію спеціалістів. У останні роки, відповідно до реформ української медицини, спостерігається нагальна потреба у підготовці висококваліфікованих медичних фахівців, які б вчасно діагностували хвороби та надавали необхідну якісну допомогу. У зв'язку з цим, заклади вищої медичної освіти (далі – ЗВМО), орієнтуючись на кращий зарубіжний досвід, удосконалюють освітній процес, запроваджуючи інноваційні форми та методи навчання. Так, відбувається перехід від формального подання комплексу знань (“викладач” → “студент”) до його спільного творчого пошуку й актуалізації (“викладач” ↔ “студент”) за допомогою освітніх інновацій.

М. Кляп наголошує, що “інноваційність у навчальному процесі приводить до зміни взаємовідносин викладачів та студентів. Якщо у традиційному навчанні простежується підсистема “суб’єкт” – “об’єкт”, у якій студенту відводиться пасивна та залежна роль, то при інноваційному навчанні студент перетворюється у важливий освітній суб’єкт, залучений до активної, творчої співпраці з викладачем, зацікавлений у здобутті глибоких і актуальних професійних знань”[2, с. 48]. Отже, слідом за Н. Меркуловою, вважаємо, що “актуальними є нові підходи в системі освіти, нове педагогічне мислення, нове ставлення педагога до своєї діяльності, результатом якої має бути виховання “інноваційної людини”[3].

Спільною тенденцією для всіх ЗВМО є поступовий перехід від традиційних до інноваційних форм й методів навчання, завдяки яким сучасний студент може опанувати масиви навчального матеріалу за певний проміжок часу, швидше орієнтуватися, демонструвати креативність, самоорганізацію, комунікативність, пов'язуючи теорію з практикою, та удосконалювати набуті уміння і навички з використанням інформаційно-комунікаційних та інтерактивних технологій.

Сьогодні, у добу діджиталізації, коли вся необхідна інформація є у смартфоні та комп'ютері, студентів вже не цікава традиційна подача навчального матеріалу у формі звичайних лекцій та практичних занять. Тому все більше актуальності набуває можливість перетворювати смартфони й комп'ютери на помічників у студентоцентричній моделі організації освітнього процесу.

Розглянемо кілька онлайн-сервісів та платформ, які є корисними для ЗВМО. Так, наприклад, безкоштовний онлайн-сервіс **Kahoot!** (<https://kahoot.com/>) допомагає оцінювати засвоєння навчального матеріалу завдяки так званим “квізам” (англ. quiz – вікторина) або тестам – набору питань до певної теми дисципліни з множинним вибором відповідей. Для проходження таких тестів студентам потрібно мати доступ до Інтернету на смартфоні чи комп'ютері й чітко виконувати подальші інструкції викладача.

Quizlet (<https://quizlet.com/>) пропонує за допомогою карток (слово – зображення цього слова) вивчати й запам'ятовувати нові лексичні одиниці. Закріплення вивченого відбувається у формі гри на швидкість – чим швидше студент зіставить слово з його зображенням, тим більшою є можливість бути у лідерах рейтингу гри.

У **Microsoft Teams** викладач може створити команду з дисципліни для кожної навчальної групи, де є можливість спілкуватися, відправляти/отримувати файли із завданнями, їх оцінювати, створювати/проходити опитування тощо.

Ю. Бистрова вважає, що “у той же час при налагодженні зв'язку “викладач” – “студент” за допомогою онлайн-комунікації в інформаційному освітньо-науковому середовищі університетів необхідні суттєві консолідовані дії кафедр, інформаційних центрів, лабораторій, бібліотек для його наповнення якісними проблемно-орієнтованими ресурсами, як наслідок, забезпечення здобуття знань”[1, с. 30]. Це – розробки онлайн-курсів з дисциплін професорсько-викладацьким складом кафедр; обов'язкове завантаження до репозиторіїв бібліотек ЗВМО усіх навчально-методичних та наукових праць; впровадження нового програмного забезпечення з метою оптимізації освітнього процесу. Додамо, що такі ресурси мають відповідати вимогам часу, бути оригінальними та відповідати вимогам академічної доброчесності.

Крім того, доцільним є запровадження в освітній процес ліцензійного програмного забезпечення та обладнання типу “Віртуальний пацієнт”, “Чарівне дзеркало”, “Розумна сорочка”; фантоми пацієнтів, що є необхідним не тільки під час складання державних іспитів студентами, а й у контексті практичних занять з фахових дисциплін. Суть полягає у тому, що саме комп’ютер або програмне забезпечення може запрограмувати певний момент й оцінити студентські дії, виходячи з результату виконаного завдання; у цей час викладач є спостерігачем процесу, а студент – виконавцем, який швидше міркує, пропонує оригінальні шляхи розв’язання проблеми, вдало синтезує здобуті раніше знання, навички та уміння.

Отже, у сучасній українській медичній освіті спостерігається тенденція підготовки висококваліфікованого фахівця нового покоління за допомогою інновацій в освітньому процесі – комп’ютерного ліцензійного забезпечення і обладнання, безкоштовних онлайн платформ і сервісів, онлайн курсів тощо. Крім того, відбувається оновлення моделі організації освітнього процесу – з традиціоналістсько-раціоналістичної на гуманістичну (студентоцентричну). Усе це пов’язано з активним розвитком інформаційно-комунікаційних технологій, новими викликами суспільства та творчими пошуками на шляху до вдосконалення освітнього процесу у ЗВМО. Завданням сучасного педагога у таких закладах є поєднання теорії з практикою, використовуючи інновації таким чином, щоб підсилити інтерес студентів до майбутньої професії та комплексу необхідних фахових знань.

Література:

1. Бистрова Ю.В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України // *Право та інноваційне суспільство*. – 2015. – № 1. – С. 27–33.
2. Кляп М. Інноваційні методи навчання у ВНЗ як інструмент інтернаціоналізації вищої освіти України // *Вища освіта України*. – 2015. – № 4. – С. 45–53.
3. Меркулова Н. Інноваційний освітній процес в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/doc/2011/5_2011/10.pdf (дата звернення: 10.01.2020).

THE ROLE OF TOLERANCE AND SOCIAL SKILLS FOR A MAN IN A MODERN WORLD

*Kuzmenko R. I., Postgraduate student,
Department of Culturology and Philosophical Anthropology
National Pedagogical Dragomanov University*

The modern world is changing at a very fast pace. And this has both positive and negative sides. On the one hand, innovative technologies are being created, discoveries are being made in various fields of science, and new

Науково-практичне видання

Збірник матеріалів

I Всеукраїнської науково-практичної конференції

**«Соціально-етичні та деонтологічні проблеми сучасної медицини
(немедичні проблеми в медицині)»**

20-21 лютого 2020 року

Підписано до друку 12.02.2020 р.

Папір офсетний. Друк - ризограф.

Умов. друк. арк. 7,0

Наклад 50 прим. Зам. № 8730/2

Оригінал-макет виконаний в ЦВЗ ЗДМУ
69035, м. Запоріжжя, пр. Маяковського, 26

Видавництво ЗДМУ
69035, м. Запоріжжя, пр. Маяковського, 26